

Accountantsverslag 2014

Blik op de toekomst met nieuwe participatielwet

Accountantsverslag
2014 voor
Gemeenschappelijke
Regeling Gesubsidieerde
Arbeid Kop van
Noord-Holland

1 april 2015

Aan het algemeen bestuur en het
dagelijks bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland
T.a.v. de heer J. de Moel
Postbus 315
1740 AH Schagen

1 april 2015

Referentie: JLS/ec03507/8/LB/ed

Geachte leden van het algemeen en dagelijks bestuur,

Met genoegen presenteren wij u ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2014 van Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland (hierna GRGA).

Onze controle is uitgevoerd conform onze opdrachtbevestiging van 24 november 2014. Dit verslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van GRGA.

Het boekjaar 2014 heeft in het teken gestaan van de participatiewet en de impact daarvan op de GRGA.

Deze bevindingen hebben wij besproken met de directie en het management van GRGA en hun standpunten zijn worden samengevat in dit verslag.

Wij hebben de inhoud van dit verslag op 26 maart 2015 besproken met het dagelijks bestuur van de GRGA. Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruikmaken om u en uw medewerkers te bedanken voor de medewerking die we ervaren hebben tijdens onze werkzaamheden.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. J.L. *[Signature]* RA
partner

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers handelen en diensten B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten aan staan. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze voorwaarden. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene voorwaarden van toepassing. Op leveringen aan de Kamer van Koophandel te Amsterdam (inkop)voorwaarden die ook zijn gespecificeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Inhoudsopgave

1. Onze kernvoorschappen
2. Belangrijkste controlebevindingen
 - 2.1. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van getrouwheid en ten aanzien van rechtmatigheid
 - 2.2. Contract vervoeractiviteiten
 - 2.3. Er worden schattingen gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening
 - 2.4. Niet bestede subsidie wordt terugbetaald
 - 2.5. Afspraken covenant inzake toekomstige samenwerking
 - 2.6. Langlopende schuld met de gemeenten

3. Uw interne beheersing is van een voldoende niveau

3.1. Treasurystatuut is verouderd

3.2. Normenkader actualiseren

3.3. Inventarisatie vennootschapsbelastingplicht en impact dividendbetalingen

3.4. Geen bevindingen ten aanzien van fraude

3.5. Wij zijn onafhankelijk

4. Bevindingen IT-continuiteit

5. 2015 en verder

5.1. Inventariseer tijdig uw vennootschapsbelastingpositie

5.2. Significante wijzigingen in de Nederlandse regelgeving inzake controles

Bijlagen

Ons accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor gebruik door het algemeen en dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland. U mag dit verslag zonder onze toestemming vooraf, niet aan derden verstrekken. Als gevolg hiervan accepteren wij geen aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid tegenover enige andere persoon die dit verslag in handen krijgt.

1. Onze kernboodschappen

1. Wij zijn voornemens op 1 april 2015 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken op de aspecten rechtmatigheid en getrouwheid en wij hebben geen bevindingen ten aanzien van uw SiSa-bijlage.
2. Op 4 maart 2015 hebben wij een goedkeurend assurance-rapport afgegeven bij de verantwoordingsinformatie “Indicatoren Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland UO 7200”. Deze verantwoordingsinformatie “Indicatoren Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland UO 7200” is opgesteld voor de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland en voor de gemeenten die zijn opgenomen in de verantwoordingsinformatie met als doel Noorderkwartier N.V. in staat te stellen verantwoording af te leggen over de besteding van de specifieke uitkering voor de WSW.
3. De GRGA heeft het aanbesteden van het vervoerscontract in mandaat uitbesteed aan Noorderkwartier N.V. Noorderkwartier N.V. is een aanbestedingsplichtige entiteit en had het busvervoer aan derden moeten aanbesteden conform de Europese en Nederlandse aanbestedingswet- en regelgeving. Wij adviseren de GRGA in het mandaat richting Noorderkwartier N.V. nadere afspraken te maken ten aanzien van het naleven van de rechtmatigheidsvoorschriften.
4. Het algemeen bestuur heeft in 2014 besloten om een aantal terugbetalingen te doen aan de deelnemende gemeenten. De terugbetalingen bestaan uit de niet bestede subsidies. Voor een nadere toelichting op het resultaat 2014 op de terugbetalingen verwijzen wij naar de toelichting zoals opgenomen in de programmarekening 2014.
5. De toekomst van veel WSW bedrijven ziet er door de participatielaw niet rooskleurig uit. De continuïteit is een belangrijk aandachtspunt. Met de drie aangesloten gemeenten is een contract gesloten voor boekjaar 2015. Noorderkwartier heeft een aantal scenario's naar de toekomst bepaald. De invulling hiervan is afhankelijk van besluitvorming door de betreffende gemeenten.

6. Met ingang van 1 januari 2015 is de participatielaw ingegaan. Voor 2015 is vastgelegd dat Noorderkwartier N.V. de uitvoering van de WSW voor de deelnemende gemeenten zal verzorgen. Voor boekjaar 2016 moeten nadere afspraken worden gemaakt. Eventuele tekorten bij de GRGA zullen worden opgevangen door de gemeenten in de GRGA.
7. De GRGA maakt voor haar bedrijfsvoering processen gebruik van de diensten van de uitvoeringsorganisatie Noorderkwartier N.V. In het kader van de jaarrekeningcontrole 2014 van de GRGA, toetsen wij de kwaliteit van administratieve organisatie en de interne beheersing van Noorderkwartier N.V. voor zover deze relevant is voor uw organisatie. Hieruit komt naar voren dat de interne beheersing toereikend is in het kader van de controle van de jaarrekening 2014 van de GRGA.
8. Vanwege de (ophanden zijnde) wetswijzigingen per 1 januari 2015 en 1 januari 2016 (Participatielaw respectievelijk vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen) is de toekomstige vennootschapsbelasting positie momenteel nog onduidelijk. Het is belangrijk dat de GRGA inzicht krijgt in de eventuele impact van de toekomstige vennootschapsbelastingplicht. Wij adviseren te starten met een inventarisatie van de activiteiten welke mogelijk vennootschapsbelastingplichtig worden.

2. Belangrijkste controlebevindingen

2.1. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van getrouwheid en ten aanzien van rechtmatigheid

Wij hebben conform uw controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur de dato 6 juni 2005, de controle uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties.

- Goedkeurings- en rapporteringstoleratie:
 - fouten 1% van de totale lasten € 182.000;
 - onzekerheden 3% van de totale lasten € 546.000.
- Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2014 van GRGA afgerekond en zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid op 1 april 2015 met betrekking tot de jaarrekening 2014, onder voorbehoud van goedkeuring van deze jaarrekening door het algemeen bestuur op 25 juni 2015.
- Deze jaarrekening toont een totaal eigen vermogen van € 0 en een balanstotaal van € 1.602.000 en een resultaat na bestemming van € 0.

Enkele controleverschillen en bevindingen op het aspect getrouwheid en rechtmatigheid

Tijdens onze controle en tot de datum van dit verslag hebben wij enkele controleverschillen en bevindingen geconstateerd. Deze bevindingen hebben betrekking op de getrouwheid van de jaarrekening, maar ook op de rechtmatigheid, dat wil zeggen de mate waarin de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties van GRGA tot stand zijn gekomen conform het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en de wettelijke regels. Deze verschillen zijn gecorrigeerd door de GRGA.

Een overzicht van zowel de gecorrigeerde als de niet-gecorrigeerde controleverschillen en bevindingen is opgenomen als bijlage 0.

Bij onze controle van de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2014 hebben wij geen afwijkingen geconstateerd.

2.2. Contract vervoeractiviteiten

De vervoeractiviteiten van de GRGA worden in mandaat uitgevoerd door Noorderkwartier N.V. Deze lasten worden bij de GRGA verantwoord.

Medio 2013 is dit contract stilstzwijgend verlengd voor 5 jaar.

Noorderkwartier N.V. kwalificeert zelfstandig als publiekrechtelijke instelling. Publiekrechtelijke instellingen zijn aanbestedingsplichtig en zullen opdrachten voor busvervoer aan derden moeten aanbesteden conform de Europese en Nederlandse aanbestedingswet- en regelgeving. De aanbesteding die door Noorderkwartier N.V. is uitgevoerd in mandaat van de GRGA is niet rechtmatig geweest. Aangezien Noorderkwartier N.V. de wet- en regelgeving had moeten naleven is de onrechtmatigheid aan Noorderkwartier N.V. toe te rekenen. Wij adviseren de GRGA wel om nadere afspraken te maken ten aanzien van de rechtmatigheid van aanbestedingen die in mandaat worden uitgevoerd. Wij hebben begrepen dat Noorderkwartier N.V. in 2015 een onderzoek zal laten uitvoeren naar de aanbestedingsplichtige activiteiten door een jurist.

2.3. Er worden schattingen gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het dagelijks bestuur belangrijke schattingen te maken en toe te lichten. We hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2014 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met bijbehorende motivering.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met bijbehorende motivering.

Belangrijke schattingen	Toelichting
Inhaarheid van debiteuren	2014 ●
Inschattingen van de overige schulden	●
Overige vorderingen inzake bonus begeleid werken 2013 en 2014	●

Controleverschil	Voorzichtig	Evenwichtig	Optimistisch	Controleverschil
●	●	●	●	●

2.4. Niet bestede subsidie wordt terugbetaald

Om inzicht te geven in het voorspellend vermogen van de GRGA, geven wij in onderstaand overzicht weer wat de verschillen zijn tussen de primaire begroting en de programmarekening 2014.

	Begroting	Realisatie	Verschil
Programma gesubsidieerde arbeid	0	0	0

2.5. Afspraken covenant inzake toekomstige samenwerking

Met ingang van 1 januari 2015 is de participatiewet ingegaan. Voor 2015 is vastgelegd dat Noorderkwartier N.V. de uitvoering van de WSW voor de deelnemende gemeenten zal verzorgen. Voor boekjaar 2016 moeten nadere afspraken worden gemaakt. Indien in de toekomst door de nieuwe participatiewet eventuele tekorten bij de GRGA ontstaan, zullen deze worden opgevangen door de gemeenten in de GRGA. Derhalve is er bij de GRGA geen risico op de continuïteit van de activiteiten door de nieuwe participatiewet. Wij hebben begrepen dat met de deelnemende gemeenten wordt overlegd en dat het de intentie is om de samenwerking voort te zetten.

Het bestuur heeft op 26 maart 2015 besloten dat niet bestede subsidie altijd wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Derhalve is de realisatie van het programma nihil. Indien deze terugbetalingen niet waren gedaan was het verschil tussen begroting en realisatie aanzienlijk groter geweest. De totale terugbetaling over 2014 aan de deelnemende gemeenten bedraagt € 1.140.000.

Op basis van het bestuursbesluit is de nog niet bestede en uitgekeerde subsidie verantwoord als schuld. Indien zich in de toekomst een eventueel nadelig saldo voordoet zal een separaat besluit moeten worden genomen voordat dit als vordering bij de GRGA kan worden verantwoord.

2.6. Langlopende schuld met de gemeenten

Onder de langlopende schulden is een lening opgenomen van € 50.000. Deze lening betreft een schuld aan de drie gemeenten (Den Helder, Schagen en Hollands Kroon). Wij hebben vastgesteld dat een leningsovereenkomst ontbreekt en dat geen rente wordt berekend. Het dagelijks bestuur heeft op 26 maart 2015 besloten om deze langlopende schuld in boekjaar 2015 te verrekenen met de deelnemende gemeenten.

3. Uw interne beheersing is van een voldoende niveau

Wij zijn van mening dat uw interne beheersing voldoende is voor de omvang van de organisatie, maar willen u graag wijzen op diverse aandachtspunten die in dit hoofdstuk zijn opgenomen.

3.1. Treasurystatuut is verouderd

Het treasurystatuut is voor het laatst geactualiseerd in boekjaar 2003. Wij adviseren dit te actualiseren zodat het voldoet aan de nieuwe wet-en regelgeving.

3.2. Normenkader actualiseren

Wij adviseren het normenkader te actualiseren zodat bijvoorbeeld de nieuwe aanbestedingswet, WNT en de wet markt en overheid wordt opgenomen.

3.3. Inventarisatie vennootschapsbelastingplicht en impact dividendbetalingen

Wij adviseren te starten met een inventarisatie van de activiteiten welke mogelijk vennootschapsbelastingplichtig worden om zo snel mogelijk te kunnen inspelen op de komende VPB plicht en de GRGA hierop in te kunnen richten. Tevens moet daarbij in aanmerking genomen wat de impact daarvan is op de jaarlijkse dividend betalingen en of deze in toekomst ook vrijgesteld van dividendbelasting kunnen plaatsvinden. In 5.1 hebben wij de vennootschapsbelastingplicht nader toegelicht.

3.4. Geen bewijdingen ten aanzien van fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en opsporen van fraude en onjuistheden berust bij het dagelijks bestuur. Als uw accountant hebben wij de verantwoordelijkheid om risico's van fraude te herkennen, voor zover deze risico's kunnen leiden tot materiële fouten in de jaarrekening. In bijlage B5 hebben wij deze verantwoordelijkheden nader toegelicht.

Wij hebben het onderwerp fraude besproken met de secretaris en de penningmeester. Wij hebben geen fraude of onregelmatigheden geconstateerd die kunnen leiden tot materiële fouten in de jaarrekening.

3.5. Wij zijn onafhankelijk

We hebben onze naleving van de externe standaarden, de wereldwijde onafhankelijkheidssstandaarden van PwC en de onafhankelijkheidssregels van GRGA voor onze totale dienstverlening in 2014 bewaakt en bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsverplichtingen hebben voldaan.

4. Bevindingen IT-continuïteit

Noorderkwartier N.V. verricht de bedrijfsprocessen voor de GRGA waaronder het IT-proces. Ten aanzien van de IT-omgeving hebben wij diverse bevindingen bij Noorderkwartier N.V. die derhalve ook relevant zijn voor de GRGA.

Wij adviseren Noorderkwartier N.V. om zich oriënteren op de mogelijkheden tot het krijgen van ondersteuning voor de financiële administratie. De toegang accounts van leveranciers waren niet geblokkeerd op moment van controle. Voor onderhoud en ondersteuning van Microsoft Dynamics NAV maakt Noorderkwartier N.V. gebruik van externe partijen. Hiervoor is het beleid aanwezig om de accounts van externe consultants pas te activeren zodra dit nodig is voor de uit te voeren werkzaamheden. Tijdens onze controle hebben wij echter geconstateerd dat voor 3 externe gebruikers accounts beschikbaar waren tot de database van Microsoft Dynamics NAV. Op basis van nadere analyse is vastgesteld dat een interne gebruiker boeking heeft verricht. Deze boeking zijn akkoord bevonden.

Daarnaast waren ook in de applicatie zelf accounts actief van externe gebruikers. Het open laten staan van externe accounts verhoogt het risico op ongeautoriseerde aanpassingen of boekingen. Wij adviseren om de controle rond externe toegang verder te formaliseren, zoals bijvoorbeeld een review op het gebruik van externe accounts. Op ons verzoek heeft Noorderkwartier N.V. een aanvullende analyse verricht op de boekingen in de financiële administratie van deze super users. De boeking die door de super users zijn verricht zijn beperkt en door de organisatie verklaard.

Om de IT-continuïteit te waarborgen heeft Noorderkwartier N.V. een back-up procedure, welke tevens beknopt disaster recovery beschrijft. Echter beschrijft deze procedure niet de het periodiek testen van back-up en herstelwerkzaamheden. Het niet periodiek uitvoeren van integrale hersteltesten van de back-up verhoogt het risico dat in het geval van een calamiteit er geen toegang kan worden verkregen tot applicaties of data. Wij adviseren om de back-up procedure uit te breiden, dan wel een continuïteitsplan op te stellen waarin voor elke applicatie staat opgenomen, hoe om wordt gegaan in geval van een calamiteit bij Noorderkwartier.

5. 2015 en verder

In dit deel gaan wij in op een aantal ontwikkelingen op het gebied van regelgeving en financiële verslaggeving die in 2015 en latere jaren zullen gevolgen hebben voor GRGA

5.1. Inventariseer tijdig uw vennootschapsbelastingpositie

De huidige Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb) heeft ter zake van de positie van overheidslichamen al tientallen jaren geen echte wijziging meer ondergaan. De Europese Commissie (EC) heeft Nederland verzocht de ongelijkheid tussen overheid en bedrijfsleven op te heffen.

In grote lijnen schrijven de Europese regels voor, dat indien activiteiten zowel door overheidslichamen als door private partijen (kunnen) worden verricht er geen sprake mag zijn van ongeoorloofde (fiscale) staatssteun. Grosso modo is daarvan sprake als de overheidslichamen niet worden belast met vennootschapsbelasting en de private partijen wel. Anders gezegd: tussen hen moet sprake zijn van een fiscaal 'Level Playing Field'.

Van een dergelijke fiscale gelijkheid is volgens de EC nu in Nederland onvoldoende sprake. Daarom heeft de EC op 2 mei 2013 geoordeeld, dat Nederland passende maatregelen moet treffen om de bestaande regels zodanig aan te passen dat wel sprake is van een Level Playing Field.

Op Prinsjesdag, 17 september 2014, is het definitieve wetsvoorstel gepresenteerd aan de Tweede Kamer. Het wetgevende proces is beoogd razend snel plaats te vinden. Het wetsvoorstel is op 18 december 2014 door de Tweede Kamer aangenomen. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer in volle gang. De wet zal dan per 1 januari 2016 van toepassing worden.

Welke impact kan het wetsvoorstel hebben?

De wijziging raakt publiekrechtelijke rechtspersonen zoals de Staat (meer precies de departementen), gemeenten, provincies, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen, ZBOs, maar ook private rechtspersonen waarin zij deelnemen of anderszins (bijvoorbeeld bestuurlijk) mee gelierd zijn.

Naar nu in het algemeen wordt verwacht zal er forse impact kunnen optreden ten aanzien van (onder andere):

- grond- en vastgoedbedrijven;
- vervoersactiviteiten;
- exploitatie van bijzonder accommodaties zoals zwembaden;
- dienstverlening buiten de eigen kring;
- allerlei samenwerkingsverbanden bivoorbeeld op het gebied van afval, ICT;

- financieringsactiviteiten.

Vrijstellingen

Hoewel het wetsvoorstel voorziet in een aantal belangrijke vrijstellingen zoals de interne-, de overheidstaak- en de samenwerkingsverbandvrijstelling zullen, ook als die vrijstellingen van toepassing zijn, de administratie- en compliance verplichtingen fors toenemen. Dit heeft onder andere te maken met de wijze waarop deze vrijstellingen nu zijn vormgegeven.

Op 18 december 2014 is door de Tweede Kamer een amendement aangenomen waarmee een aanvullende vrijstelling wordt opgenomen. Als gevolg van dit amendement kunnen activiteiten die op basis van een dienstverleningsovereenkomst worden verricht aan een ander overheidslichaam worden vrijgesteld. Voorwaarde voor de vrijstelling is dat de betreffende activiteiten bij de afnemer van deze dienst onder de overheidsstaatkrijstelling zouden vallen, als de activiteiten door het afnemende overheidslichaam zelf zouden worden verricht.

Wat kunt u nu doen?

Vele partijen zijn nu echt gestart met opleidingen en inventarisaties om zo Vpb kennis op te bouwen en grip te krijgen op de mogelijke impact voor onder andere begrotingen en plannen. Een bijzonder punt van aandacht vormt de identificatie en allocatie van de voor de Vpb in aanmerking te nemen opbrengsten en kosten als ook waar relevant het opstellen van een openingsbalans. Tot slot is het ook van belang tijdelijk bewustzijn te creëren binnen uw organisatie en na te denken over vragen als wie verantwoordelijk is voor wat en wat de eventuele veranderingen zijn ten aanzien van de interne organisatie en processen.

Kortom het 'Vpb dossier' is nu echt en zal heel snel realiteit worden. Het eigen Vpb-dossier is altijd maatwerk. De echte impact bij u is altijd sterk afhankelijk van de feiten en omstandigheden, maar ook van de mogelijkheden en de bereidheid om te heroriënteren (op activiteiten) en te herstructureren.

5.2. Significante wijzigingen in de Nederlandse regelgeving inzake controles

We sluiten ons aan bij de voorgestelde maatregelen uit het rapport
"In het publiek belang"

Op 25 september 2014 bracht een werkgroep van jonge accountancy professionals een het veelomvattende rapport "In het publiek belang" uit, met daarin concrete voorstellen om de kwaliteit en onafhankelijkheid van wettelijke controles te verbeteren. Deze voorstellen zijn door de politiek en binnen de sector goed ontvangen.

- De minister van Financiën heeft aangekondigd dat in 2015 een breed pakket aan maatregelen zal worden voorgelegd om de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en, indien van toepassing, andere wet- en regelgeving aan te passen. Deze wijzigingen zullen bepaalde voorstellen vanuit het hierboven genoemde rapport alsmede de aangenomen EU audit reform voorstellen effectueren en zijn naar verwachting de volgende:
- A. accountantsorganisaties met een OOB-licentie moeten een onafhankelijke raad van commissarissen instellen op het niveau van de Nederlandse holding van de netwerkorganisatie, waarin accountantsorganisaties internationaal samenwerken;
 - B. de zogenoemde (mede-)beleidsbepalers van accountantsorganisaties zullen onderworpen worden aan een geschiktheidstoets, die zal worden uitgevoerd door de AFM;
 - C. de AFM krijgt toestemming om de resultaten van inspecties naar de kwaliteit van uitgevoerde wettelijke controles te delen met (de personen belast met governance bij) de respectieve controle-clients;
 - D. accountantsorganisaties worden wettelijk verplicht om adequate maatregelen te treffen om de bevindingen van de AFM te adresseren/te herstellen;
 - E. de aanbeveling om de Nederlandse definitie van OOB's uit te breiden en de consequenties daarvan zullen worden onderzocht.

De invloed van deze wijzigingen op onze relatie met GRGA worden hieronder nader toegelicht.

- Andere maatregelen zullen door de sector zelf geïmplementeerd worden. Wij omarmen de voorstellen en hebben onszelf gecommitteerd om ze zo vroeg mogelijk te implementeren. De belangrijkste aanbevelingen, die – wanneer ze door PwC zijn overgenomen – onze controle-relatie met GRGA zullen beïnvloeden, zijn:
- F. een verplichte uitgebreide controleverklaring (die ingaat op de belangrijkste aandachtsgebieden in de uitgevoerde controle, de gekozen controlebenadering, de uitgevoerde controlewerkzaamheden en de daarbij toegepaste materialiteit) en een verplichte actieve opstelling van de accountant op de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA); uitbreiding van de accountantsverklaring en een splitsing van de controleverklaring met betrekking tot de jaarrekening en een verklaring bij het directieverslag;
 - G. de accountant rapporteert aan de aandeelhouders en de crediteuren; meer uitgebreide rapportage ten aanzien van frauderisico's en continuïteit aan de personen belast met governance;
 - H. de accountant mag alleen een controleopdracht aanvaarden of ingaan op een verzoek om een voorstel uit te brengen voor de controle, als deze rechtstreeks wordt ontvangen van de AVA of van het toezichtthoudende orgaan (raad van commissarissen/audit committee); het is niet langer toegestaan dat de ondernemingsleiding als opdrachtgever van het accountantskantoor fungereert (tenzij de directie en de aandeelhouder dezelfde persoon zijn).
 - I. In lijn met de voorstellen zal de grens met betrekking tot de verplichte wettelijke controle worden verhoogd en de minister van Financiën zal evalueren of Nederlandse definitie van Organisaties van Openbaar Belang (OOB's) dient te worden uitgebreid met ondernemingen of organisaties met een bepaalde omvang die (deels) met publieke middelen zijn gefinancierd. Voorbeelden die worden genoemd zijn woningbouwcorporaties, gezondheidszorg- en onderwijsinstellingen.

A. *Bijlagen*

A.1. Single audit Single information (SiSa)

Jaarlijks is de SiSa-bijlage een onderdeel van uw jaarrekening. Via deze bijlage worden diverse rijks- en provinciale uitkeringen verantwoord. Daarmee vormt de SiSa-bijlage de basis voor afwikkeling van deze uitkeringen. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de specifieke instructies die door de Rijksoverheid zijn vastgelegd in de "Nota verwachtingen accountantscorrectie 2014".

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2014 van GRGA. Onze werkzaamheden hebben gevarenied tussen het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van detailcontroles. In de bijlage bij de jaarrekening zijn twee typen indicatoren opgenomen:

- indicatoren (bedragen en andere kwantitatieve gegevens, veelal prestatie-indicatoren), die van invloed zijn op de financiële vaststelling;
- indicatoren, zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de eerste indicator geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de bijlage. Wij hebben op deze indicatoren een reguliere rechtmatigheidcontrole uitgevoerd en indien specifiek gevraagd is de deugdelijke totstandkoming van de indicator beoordeeld. De tweede indicator heeft normaliter geen directe relatie met de gemeentelijke jaarrekening. Deze indicatoren zijn noodzakelijk voor het departementale jaarslag. Bij deze indicatoren hebben wij alleen de deugdelijke totstandkoming van de indicator beoordeeld.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden ('BADO') zwardere rapporteringtoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening.

Dit om ministeries in staat te stellen om de specifieke uitkeringen vast te kunnen stellen en de Algemene Rekenkamer van informatie te voorzien.

In dit rapport van bevindingen hebben wij per specifieke uitkering fouten en onzekerheden, boven een vastgestelde financiële grens, opgenomen voor zover deze niet door de gemeente zijn gecorrigeerd. De financiële grens is afhankelijk gesteld van de omvangsbasis van de regeling. De omvangsbasis wordt gebaseerd op de gevraagde indicator. Bij een gevraagde indicator van "bestedingen gedurende het jaar" wordt de omvangsbasis bijvoorbeeld gevormd door de bestedingen in de regeling. De financiële grens is per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter dan € 1.000.000 is.

De rapporteringtolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Het gaat alleen om het rapporteren van de waargenomen fouten en onzekerheden voortkomende uit de accountantscontrole.

Op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole uitgegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties rapporteren wij middels onderstaande voorgeschreven tabel de geconstateerde fouten of onzekerheden per regeling.

Nr	Naam specifieke uitkering of overige	Totalle fout of onzekerheid per specifieke uitkering	Totalle omvang van de fout of de onzekerheid (in Euro's)	Toelichting fout/onzekerheid
G1B	Wet sociale werkvoorziening (wsw) tussen medeoverheden sisa tussen medeoverheden	NVT	€0	NVT

A.2. Overzicht van correcties die tijdens het jaarrekeningtraject zijn vastgesteld

De volgende posten zijn door ons gesignalerd tijdens het jaarrekeningproces en verwerkt in de definitieve jaarrekening:

#	Omschrijving	Jaarrekeningpost	Winst/(verlies) € '000	Balans € '000
			Debet Credit	Debet Credit
1	Reclassificatie langlopende/kortlopende schuld	Schulden		45.738 45.738
2	Vooruitontvangen bedrag in mindering op financiële vaste activa	Financiële vaste activa		47.624 47.624
Toename/(afname) resultaat voor bestemming				

A.3. Verantwoordelijkheden met betrekking tot fraude, fouten en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheid voor de jaarrekening berust bij het dagelijks bestuur. Uit dien hoofde zijn zij verantwoordelijk voor het beschermen van het vermogen van GRGA, het voeren van een afdoende financiële administratie en het in stand houden van een geschikt systeem van intern beheersing (waaronder procedures voor het waarborgen van de betrouwbaarheid en continuïteit van geautomatiseerde systemen en het voorkomen en opsporen van fraude, overige onregelmatigheden en fouten en niet-naleving van wet- of regelgeving). Wij hebben onze controle zodanig ingericht dat wij er redelijk, maar niet absoluut, zeker van kunnen zijn dat materiële afwijkingen in de jaarrekening (waaronder materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude) aan het licht zullen komen.

Onze controle bestond niet uit een uitvoerige controle van transacties zoals noodzakelijk zou zijn om fouten of fraude die niet hebben geleid tot materiële afwijkingen in de jaarrekening te kunnen opsporen. Het dient te worden onderkend dat het controleproces inherente beperkingen kent. Als gevolg van de aard van fraude, met name wanneer daarbij sprake is van verhulling door samenzwering en vervalsing van documenten, is het mogelijk dat bij een controle die is opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden materiële fraude niet wordt ontdekt.

Hoewel doeltreffende interne beheersingsmaatregelen het risico dat fouten en fraude zich voordoen of onontdekt blijven, doen afnemen, wordt dit risico hiermee niet weggenomen. Wij kunnen daarom niet garanderen dat eventuele fouten of gevallen van fraude ontdekt worden. Gegeven de inherente beperkingen van het controleproces en het interne beheersingssysteem kan en mag er niet op vertrouwd worden dat ons onderzoek alle fouten of gevallen van fraude aan het licht zal brengen.